

Maatalouspolitiikan ajankohtaiset

Maataloustuottajain Varsinais-Suomen liiton
sääntömääräinen kevätkokous 3.6.2025

Maatalousjohtaja Johan Åberg

Puoliväliriihi

- HE sika-alan salmonellavahinkorahastosta. Hallitus siirtää rahaston alkupääomaksi 10 milj. euroa
- Elintarvikevienti on pilottitoimiala Team Finland – uudistuksessa
- Korotetaan ympäristökorvauksen suojavyöhyketoimenpiteen korvaustasoa
- Hallitus varmistaa, että alkutuottajan aseman ja ruokaturvan vahvistamisen kannalta kriittiset lainsäädäntöhankkeet etenevät ripeästi
- Hallitus varmistaa omistajaohjauksen keinoin, että kotimaisen ruuan osuus kasvaa julkisen sektorin hankinnoissa
- Kasvatetaan Makeran valtiontakauksia 20 miljoonaan euroon (Ei kuitenkaan uutta pääomaa, eikä siten mikään riihiasia)
- Kasvu- ja kuiviketurve määritellään strategisesti tärkeäksi raaka-aineeksi ja turvepeltoja viljellään jatkossakin
- Valmistellaan ravinteiden kierrätyksen ja lannoitteiden huoltovarmuuden tiekartta
- Viljan huoltovarmuusvarastot säilytetään vuoden 2023 tasolla
- CAP:n yksinkertaistamispaketin myötä tehdään muutoksia maataloustukien hallinnolliseen taakkaan ja vähennetään painetta lisätä hallinnollista taakkaa lisääntyvien velvoitteiden myötä
- Arvioidaan ja valmistellaan tukipolitiikan uudelleenkohdentaminen seuraavaa kautta varten tinkimättä keskeisistä ympäristötavoitteista
- Tuetaan aktiivista ruoantuotantoa kohdentamalla peltojen korvauskelpoisuutta erityisesti aloittaneille nuorille viljelijöille
- Valmistellaan toimia itäisen Suomen viljelijöille kokonaisturvallisuuden ja huoltovarmuuden vahvistamiseksi

MFF ja CAP seuraavalla kaudella

Maatalouden rahavirrat?

- Julkinen talous on heikossa tilassa
 - Turvallisuus ja puolustus edellyttävät valtavia investointeja
 - Yleinen talouskehitys epävarma
 - Millainen on EU:n seuraava budjetti?
 - Miten paljon Suomi rahoittaa maataloutta kansallisesti?
-
- Tukiriippuvuus on riski
 - Markkinatuloja kasvatettava

CAP:lla iso rooli MFF:ssä

- Maatalousmenot kasvoivat 1992 CAP-uudistuksessa, kun hintatuki muutettiin pinta-alatueksi
- Tukien turvaamiseksi vuosien varrella on
 - Viherrytetty
 - Esitetty täydentäviä ehtoja/Ehdollistettu
 - Ilmasto- ja ympäristövelvoitteita lisätty ja määritetty minimirahankäyttöosuuksia
 - Sosiaalinen ehdollisuus
- Nyt viljelijätuet 23-25 % EU-rahoituksesta
- Maatalousrahoitus keskeinen Suomen nettomaksuaseman kannalta

EU-komission maatalousvisio

- Maatalous ja ruoka ovat EU:n strategisia sektoreita.
- Ruoka on osa EU:n kilpailukykyä, merkittävä työllistäjä ja vientiala.
- Maatalous ja ruoka ovat elintärkeitä maaseudun elinvoimalle.
- Maatalous ja kalastus toimivat luonnon kanssa, ovat osa ilmasto- ja ympäristöongelmien ratkaisua.
- EU:n ruokaturva ei ole itsestäänselvyys. Alhainen tulotaso pääsyy sukupolvenvaihdosten vähäiseen määrään.
- Vision toteutus edellyttää vahvan maatalousbudjetin

Rahoituksen vaaran paikat maataloudelle

- Vastakkainasettelu eri tavoitteiden välillä
- Budjetin rakenne. Maaseudun kehittämisrahat tärkeitä Suomelle, mutta useimmat EU-maat priorisoivat suoria tukia.
- CAP:n yksinkertaistaminen ei saa johtaa siihen, että sen varjolla leikataan budjettivaroja.
- ”Rahaa niille jotka tarvitsevat sitä eniten” voi olla vaarallinen keskustelu.
- Ennallistamisen hintalappu on järjetön ja monet tahot haluavat siirtää maatalousrahat tähän tarkoitukseen

MTK:n kanta EU-rahoitukseen

- ✓ EU:n maatalous- ja maaseuturahoituksen perusta tulee jatkossakin pohjautua kahden pilarin malliin ja kansalliseen osarahoitusmahdollisuuteen.
- ✓ CAP:n vaikuttavuuden ylläpito edellyttää nykyistä suurempaa maatalousbudjettia, koska inflaatio on syönyt merkittävän osan CAP-rahoituksen ostovoimasta.
- ✓ MTK korostaa, että maataloutta on voitava harjoittaa kannattavasti kaikissa unionin alueilla.
- ✓ Suomen luonnonolosuhteet huomioiden MTK tavoittelee mahdollisimman korkeaa saantoa ja suoria tukia tulisi kohdentaa nykyistä vahvemmin aktiivisille tuottajille, esimerkiksi kasvattamalla tuotantoon sidottujen tukien osuutta.
- ✓ MTK pitää tärkeänä perheviljelmäpohjaista maataloutta ja on valmis tarkastelemaan erilaisia rahoitusmalleja.
- ✓ Mahdolliset menetykset EU-rahoituksessa on kompensoitava täysimääräisesti kansallisin varoin ruokaturvan varmistamiseksi.

Seuraava CAP-uudistus

Kilpailukykyinen ja kestävä sektori globaalien haasteiden edessä

EU:n ruokasuvereniteetti ja valkuaistuotannon omavaraisuus

EU:n kotieläintuotanto on ja tulee olemaan olennainen osa EU:n maataloutta ja kilpailukykyä.

Kiellettyjä vaarallisimpia torjunta-aineita ei sallita takaisin EU:hun tuontituotteiden kautta.

Samoja standardeja EU:ssa tuotetuille ja kolmansista maista tuoduille tuotteille.

EU:n laajentuminen: Maatalouspolitiikan osittaista kansallistamista voidaan harkita nykyisten kansallisten tukimahdollisuuksien lisäksi

Vision keskeiset CAP-kohdat

- ✓ Tuki kohdennetaan enemmän viljelijöille, jotka aktiivisesti edistävät elintarviketurvaa, maatalojen taloudellista elinvoimaisuutta ja ympäristön säilyttämistä
 - ✓ Erityistä huomiota kiinnitetään viljelijöihin, jotka toimivat luonnonhaitta-alueilla, nuoriin ja uusiin viljelijöihin
- ✓ Degressiivisyys ja tukien enimmäismäärä: Tukien degressiivisyyden ja enimmäismäärän käyttöä harkitaan, ottaen huomioon jäsenvaltioiden erilaiset rakenteelliset ja sektorikohtaiset realiteetit
- ✓ Ekosysteempipalvelut ja investointituki sekä kriisi- ja riskienhallintavälineitä
- ✓ Strateginen lähestymistapa: jäsenvaltioille annetaan enemmän vastuuta tavoitteiden saavuttamisessa
- ✓ Viljelijöille annetaan enemmän joustavuutta suunnitella viljelykäytäntöjä. Ehdollisuusjärjestelmää yksinkertaistetaan
- ✓ Uudet mahdollisuudet, kuten hiiliviljely ja uusiutuvan energian tuotanto, tarjoavat lisätuloja viljelijöille

Viljelijöiden markkina- aseman parantaminen

Viljelijöiden on saatava paremmat tulot markkinoilta, mikä mahdollistaa tarvittavat investoinnit tilojen tulevaisuuden kestävyYTEEN.

- Epätasapainot elintarvikeketjussa, joissa tulojen, riskien ja kustannusten epätasainen jakautuminen vaikuttaa usein suhteettomasti ensisijaisiin tuottajiin, on korjattava.
- Käytännöt, joissa viljelijät pakotetaan systemaattisesti myymään alle kustannusten, eivät ole sallittuja

EU:n tulee monipuolistaa kauppasuhteitaan, luoda uusia vientimahdollisuuksia sektorille ja vähentää kriittisiä riippuvuuksia.

Läpinäkyvyys elintarvikeketjussa siitä, miten kustannukset ja marginaalit muodostuvat ja jaetaan

Reilu globaali kilpailu: Standardeja erityisesti kasvinsuojeluaineiden ja eläinten hyvinvoinnin osalta EU:ssa tuotetuille ja kolmansista maista tuoduille tuotteille

CAP 2028 jälkeen – MTK:n top 10

1. Tuotantoon sidotut tuet vähintään nykyisellä tasolla ovat ratkaisevan tärkeitä tuotannon ylläpitämiseksi haastavammilla alueilla ja tietyillä sektoreilla.
2. Koko Suomea kattava ANC (luonnonhaitta-alueet) -toimenpide on äärimmäisen tärkeä, jotta maata ei hylätä ja jotta se edistää positiivisesti biologista monimuotoisuutta ja työpaikkoja maaseutualueilla.
3. Toisen pilarin säilyttäminen vahvana tulosperusteisena politiikkavälineenä on tarpeen, koska ensimmäinen pilari perustuu historialliseen tuotantoon eikä siksi ole kaikilta osin oikeudenmukainen.
4. Osarahoitusmahdollisuudet on säilytettävä vähintään nykyisellä tasolla.
5. CAP:n täydentäminen kansallisella tuella koko maassa on olennaista Suomen maataloudelle myös vuoden 2027 jälkeen.
6. Toimiva elintarvikeketju ja epäreilujen kauppatapojen (UTP) hillitsemisen, omien merkkien käytön rajoittamisen ja läpinäkyvyyden lisäämisen kautta mahdollistaisi viljelijöiden saada oikeudenmukaisen osuuden markkinoista.
7. Parempi ja tarkempi kuluttajainformaatio sekä viljelijöiden pääsy dataan ovat myös tarpeen.
8. Keskittyminen EU-lainsäädännön täytäntöönpanoon jäsenvaltioissa – tasapuoliset toimintaedellytykset.
9. Elintarvikeviennin kasvu kestävyyyteen keskittyen – johdonmukaisuus CAP:n ja kauppapolitiikan, markkinoillepääsykriteerien ja tuontisuojaan sekä menekinedistämispolitiikan välillä.
10. Asianmukaiset kannustimet ilmasto- ja monimuotoisuustoimenpiteiden toteuttamiseen ilman markkinavetoisiin toimiin puuttumista.

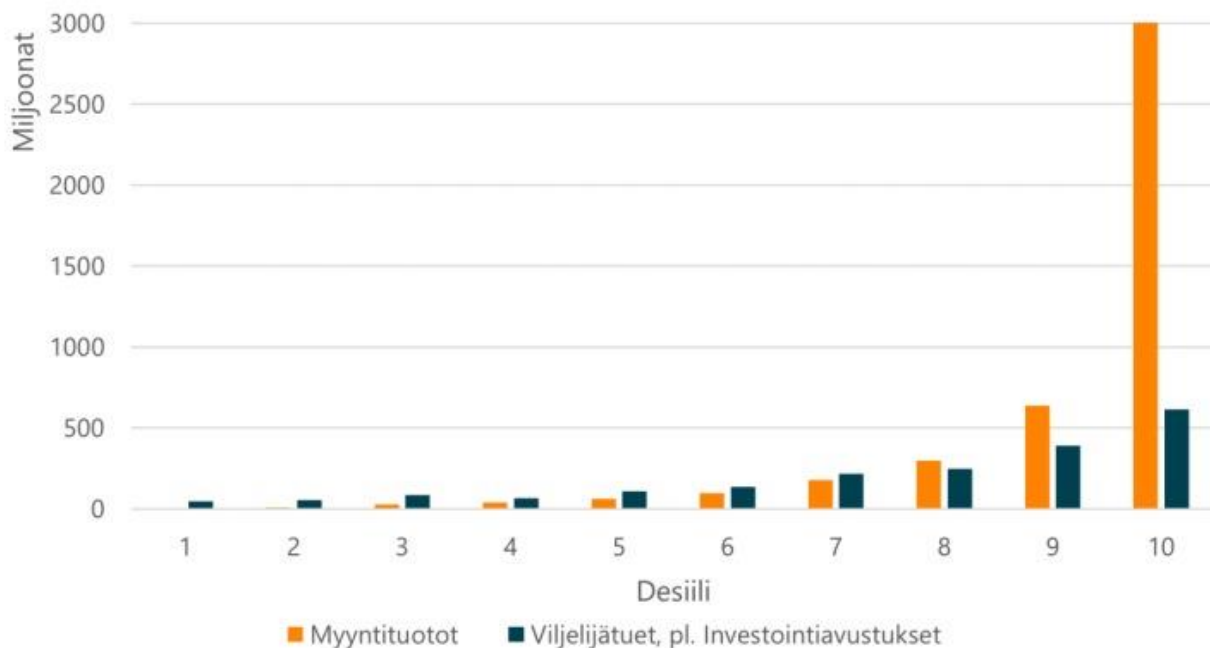

Suorat tuet, kriittiset asiat

- ✓ Kansallinen kirjekuori
- ✓ Koplattujen tukien määrä ja tukikohteet
- ✓ Aktiiviviljelyn määritelmä
- ✓ Perustulotuen säilyttäminen
- ✓ Uudelleenjakotuki ja tukikatto
- ✓ Pienviljelijöiden tukijärjestelmä vapaaehtoisena
- ✓ Nuoret tuottajat (ikärakenteen parantaminen)
- ✓ Ehdollisuus ja ekojärjestelmien yhteensovitus ympäristökorvauksen kanssa
- ✓ Mahdolliset uudet asiat:
 - Riskienhallinta

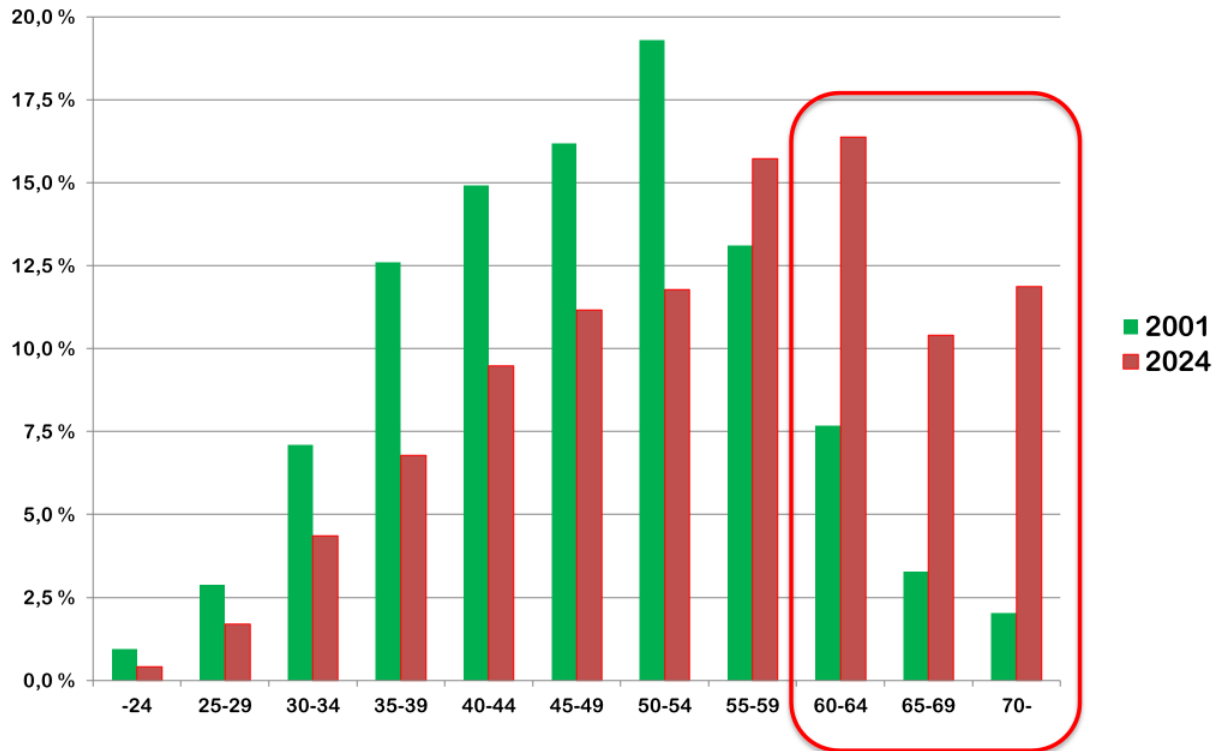
Luke: peltoalasta 500 000 ha on tiloilla, joilta tulee 2 prosenttia markkinatuotoista ja 20 % kaikista tiloista (noin 9000 yritystä) tuottavat noin 84 % maatalouden myyntituotoista

Kuva 2. Maa- ja puutarhatalouden myyntituottojen summat (milj. €) desiileittäin ja vastaavien desiilien viljelijätukisummat vuonna 2022 (kussakin desiilissä 4 490 yritystä).

Onko tahtoa investoida:

- Viljelijöiden ikäjakauman kehitys yksityishenkilöiden omistamilla tiloilla
 - Onnistuuko rakennekehitys ja tuotannon säilyttäminen tällä ikärakenteen kehityksellä?

Keinoja kohdentaa tuet eri tavalla, esim.

- Sulkea vanhuuseläkettä saavat viljelijät tukijärjestelmän ulkopuolelle
- Luovutaan ympäristökorvauksen tilakohtaisesta toimenpiteestä ja keskitytään lohkoکوhtaisiin toimiin ja ympäristösopimuksiin
- LHK:ssa tiukentaa rehunurmien vaatimuksia, tai kohdentaa tukea vain varsinaisille satokasveille
- Maatalouden myyntitulotarkastelu tai satokasvivaatimus
- Tuotantopalkkioiden ehtojen kiristäminen

- Ohjata enemmän rahaa investointitukiin ja korottaa tukitasoja
- Ohjataan porkkanalla osa pelloista pysyvästi viljelijätukien ulkopuolelle

Maaseudun kehittäminen, kriittiset asiat

- ✓ Rahoituksen riittävyys ja osarahoitusmahdollisuus
- ✓ Koko maa luonnonhaitta-alueena
- ✓ Korvausjärjestelmien lähtökohtana EU-lainsäädäntö
- ✓ Nuoret tuottajat (kannustimet elinkeinotoiminnan siirtämiseen)
- ✓ Ennallistamisen toteutus ja rahoitus?
- ✓ Muu maaseudun kehittäminen?

Markkina-asiat, kriittiset

- ✓ **Markkinajärjestelyasetus**
 - Kansalliset tuet (Etelä-Suomi ja sokeri)
 - Tuottajaorganisaatiot ja osuuskunnat
 - Kriisit ja riskienhallinta
- ✓ **UTP-direktiivi**
- ✓ **Promootio (vienninedistäminen)**
- ✓ **Kauppapolitiikka ja kestävyys**
- ✓ **Kasvinjalostus ja kasvinterveys**
- ✓ **Valkuaisomavaraisuus**
- ✓ **Kotieläintuotannon edistäminen?**

Kansalliset tuet

- ✓ Pohjoisen tuen jatko
 - Ei erityisiä muutostarpeita
- ✓ Etelä-Suomen kansallisen tuen jatko
 - Jatkomahdollisuudet?
 - Tuen taso ja tukikohteet, puutarhatalous ja sika-siipikarja?
 - Yhteensovitus pohjoisen tuen kanssa?
- ✓ Sokerijuurikkaan kansallisen tuen jatko

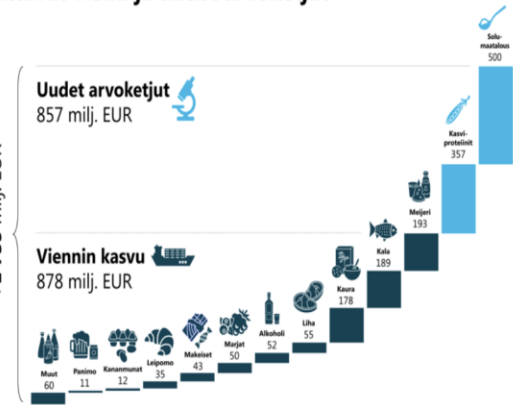
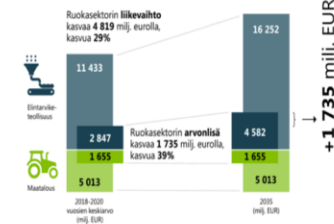

Mitä pitäisi tehdä?

Tarvitaan lisäeuroja

Ruokasektorin arvonlisän merkittävä kasvu on mahdollista, mutta vaatii niin yksityisen kuin julkisen sektorin merkittäviä panostuksia ja tiivistä yhteistyötä

Ruokasektorin arvonlisä kasvaa 1 735 milj. eurolla vuoteen 2035 mennessä – kasvua vauhdittavat vienti ja uudet arvoketjut

Ruokasektorin arvonlisä kasvaa 1 735 milj. eurolla vuoteen 2035 mennessä – kasvua vauhdittavat vienti ja uudet arvoketjut

Ruokasektorin arvonlisä kasvaa 1 735 milj. eurolla vuoteen 2035 mennessä – kasvua vauhdittavat vienti ja uudet arvoketjut

Ruokasektorin arvonlisä kasvaa 1 735 milj. eurolla vuoteen 2035 mennessä – kasvua vauhdittavat vienti ja uudet arvoketjut

Markkinamekanismien ymmärtäminen

- Hinta muodostuu kysynnän ja tarjonnan mukaan
- Lisää kilpailua suomalaisesta ruoasta
- Kaupallinen järjestäytyminen tuo neuvotteluvoimaa
- ”Turhaa” sääntelyä pois ja kustannuksia alas

➤ **Suomalainen ruoka ei ole kaikkia varten?**

Miten tässä lopuksi käy?

- Hyvä voittaa pahan, mutta ei odottamalla tai tekemällä samalla tavalla kuin aina ennen
- EU:n täytyy olla iso isoissa asioissa ja pieni pienissä asioissa
- Suomessa kokonaisturvallisuusajattelu yhdistää haasteet ja mahdollisuudet
- Maataloutta tuetaan jatkossakin, mutta ei välttämättä samalla tavalla kuin tähän menneessä
- Ruokajärjestelmän on muututtava, omavaraisuus ja kansainvälistyminen yhtä aikaa
- Seuraavien vuosien aikana määritellään ruoantuotannon uusi suunta
- Viljelijöiden arvostus nousee uudelle tasolle

➤ **”Suomalaisesta ruoasta on pulaa, vaikka sitä tuotetaan enemmän kuin koskaan”...**

Kiitos!

